

Pani Teresa Garland TRS NP. SKK
skr. poczt. 88 32-050 Skawina

W dniu 1 marca 2021 r. do Urzędu Miejskiego w Wasilkowie wpłynęło pismo mające zewnętrzną formę petycji dotyczące poparcia Rządu Tymczasowej Rady Stanu Narodu Polskiego Społecznego Komitetu Konstytucyjnego.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Wasilkowie dokonała analizy przedmiotowej korespondencji na posiedzeniu w dniu 18 marca 2021 r.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że pismo nie spełnia warunków uznania go za petycję, a wynikających z ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870). Zgodnie z art. 2 ust. 3 w/w ustawy przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Z analizy formalnej przedłożonego pisma wynika, iż zostało ono złożone przez osobę fizyczną i pozostaje, w jej ocenie, w interesie publicznym oraz dotyczy wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego. Podkreślić należy, że przedmiot w/w pisma nie mieści się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

W odniesieniu do petycji - tak jak w przypadku innych podań - organy muszą przestrzegać z urzędu swojej właściwości, a tym samym rozpatrywać petycje w zakresie spraw będących w ich kompetencjach. Mając na uwadze powyższe okoliczności zauważyć należy, że pismo, które wpłynęło w dniu 19 lutego 2021 r. nie spełnia przesłanek zakwalifikowania go jako petycji, wniosku czy skargi. Nie znajdują tym samym zastosowania przepisy o załatwianiu sprawy w odpowiednim trybie kodeksu postępowania administracyjnego, czy ustawy o petycjach.

Opiniowanie aktów prawa takich jak planowanie ustroju, jaki ma panować w Polsce, nie należy do zadań ani kompetencji Rady Miejskiej w Wasilkowie. Rada Miejska w Wasilkowie ma możliwość wyrażania swojego stanowiska w formie deklaracji, oświadczeń, apeli, opinii, jednak podstawy prawnej ich podjęcia nie może stanowić jedynie zapis statutu, który nie tworzy podstawy materialno-prawnej do wydania przez Radę Miejską w Wasilkowie opinii w sprawach wymienionych w piśmie. Stanowisko musi dotyczyć spraw należących do zakresu działania gminy - innymi słowy, powinno być związane z zadaniami danej jednostki samorządu terytorialnego, przewidzianymi w przepisach prawa. Rada Miejska może wypowiadać się tylko w zakresie powierzonych jej zadań. Opinia Rady może dotyczyć tylko kwestii, które pozostają w zakresie działania gminy. Sprawy ogólnokrajowe nie należą do właściwości gminy i Rady Miejskiej.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazane ramy działania dotyczą wszystkich organów władzy publicznej, w tym także organów jednostek samorządu terytorialnego. Dozwolone jest tylko to, co zostało przewidziane przez prawo. Podkreśla się przy tym, że zakaz wykroczenia poza zakres kompetencji odnosi się do wszelkich form działalności organów władzy - także wtedy, gdy te formy nie mają władczego charakteru.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy (art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Organem stanowiącym i kontrolnym w gminie jest rada gminy (art. 15 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Do właściwości rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej (art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). W art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym sformułowano zasadę domniemania właściwości Rady Gminy, przekazując do jej rozstrzygnięcia wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej. Jak zwrócono uwagę w wyroku NSA z 28 kwietnia 2011 r. (sygn. II OSK 269/11), przepis ten nie jest samodzielną podstawą do wydawania aktów ogólnie obowiązujących o charakterze normatywnym, gdyż takie akty muszą mieć umocowanie w przepisach materialnego prawa administracyjnego. Art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym daje podstawę do podjęcia uchwały przez radę tylko w przypadku, gdy istnieje konkretny przepis prawa materialnego uprawniający do wydania takiej uchwały albo gdy sprawa dotyczy materii niemającej charakteru normatywnego. Przepis ten upoważnia Radę Miejską do podejmowania działań niewładczych (np. o charakterze programowym, intencyjnym), ale takie działania muszą pozostawać w granicach zadań gminy określonych przepisami prawa.

W wyroku NSA z 7 grudnia 2009 r. (sygn. I OSK 716/09) stwierdzono, że właściwość rady we wszystkich sprawach pozostających w zakresie działania gminy (art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym) powinna być rozumiana przez pryzmat art. 15 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, czyli jako działalność polegająca na stanowieniu prawa miejscowego i działalność kontrolna, co nie wyklucza działań mających charakteru władczego, ale pod warunkiem, że pozostają w granicach zadań gminy. Poza zakresem właściwości gminy, a co za tym idzie Rady Miejskiej w Wasilkowie znajdują się sprawy ogólnokrajowe. Do zadań gminy nie należy wyrażanie stanowisk dotyczących obowiązującego prawa wyborczego, a co za tym idzie dokonywanie oceny uregulowań prawnych obejmujących swym zakresem obowiązywania obszar całego kraju, ani projektów takich aktów. Zakres przysługujących Radzie Miejskiej w Wasilkowie kompetencji ogranicza się do spraw wspólnoty samorządowej, tj. Gminy Wasilków, a nie spraw ogólnokrajowych.

Brak jest podstawy prawnej do przekazania według właściwości projektów przepisów przedstawionych przez składającego petycję do Prezydenta RP, Rady Ministrów, Senatu, komisji sejmowej, gdyż organy te mają prawo przedkładania własnych projektów ustaw. Nie mają natomiast obowiązku analizowania, przyjmowania projektów obywateli. Obywatelska inicjatywa ustawodawcza winna być poparta przez 100 tys. obywateli. Warunek ten nie jest spełniony.

W związku z powyższym Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zarekomendowała na posiedzeniu w dniu 18 marca 2021 r. zwrot pisma mającego zewnętrzną formę petycji adresatowi ze względu na brak możliwości władczych zajęcia się sprawą oraz brak organu, któremu można by było sprawę według właściwości przekazać do załatwienia.